

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v **dedičskej veci po neb. A. V.**, naposledy bytom P., zomrelej X., za účasti navrhovateľky M. N., nar. X., bytom M., **o prejednanie novoobjaveného majetku**, vedenej na Okresnom súde Senica pod sp. zn. 9 D 176/2007, o dovolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave z 30. septembra 2008, sp. zn. 9 CoD 42/2008, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Trnave z 30. septembra 2008 sp. zn. 9 CoD 42/2008 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Senica uznesením zo 7. apríla 2008 č.k. 9 D 176/2007-57 odmietol podanie navrhovateľky a žiadnemu z účastníkov nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že navrhovateľkine podanie, ktorým žiadala o dodatočné prejednanie novoobjaveného majetku, nemalo všetky náležitosti návrhu na začatie konania v zmysle § 79 ods. 1 O.s.p. Keďže napriek výzve, obsahujúcej aj poučenie o následku neodstránenia väd podania, navrhovateľka podanie v smere naznačenom súdom v celom rozsahu nedoplnila, jej podanie v zmysle § 43 ods. 2 O.s.p. odmietol. Absenciu riadneho označenia dedičov po poručiteľke považoval totiž za takú prekážku konania, pre neodstránenie ktorej súd nemôže v konaní ďalej pokračovať.

Krajský súd v Trnave uznesením z 30. septembra 2008 sp. zn. 9 CoD 42/2008 odvolanie JUDr. P. A., advokáta so sídlom v B., smerujúce proti vyššie uvedenému uzneseniu okresného súdu odmietol a o trovách odvolacieho konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že advokát JUDr. P. A. podal 15. mája 2008 v mene navrhovateľky odvolanie. Plnomocenstvo

na jej zastupovanie ani v odvolacom konaní nepripojil, hoci ho okresný súd vyzval na odstránenie tejto vady už v rámci prvostupňového konania (pred podaním odvolania). Podľa odvolacieho súdu iba fotokópia plnomocenstva založená v spise, ktorá navyše neobsahuje označenie účastníkov konania a vec neidentifikuje predmetom konania, nespĺňa podmienky plnomocenstva vyplývajúce z ustanovenia § 24 a nasl. O.s.p. Keďže advokát JUDr. A. nepreukázal oprávnenie zastupovať navrhovateľku v tomto konaní, jeho odvolanie považoval za podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený, z ktorého dôvodu ho ako podané neoprávnenou osobou odmietol (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

Proti tomuto uzneseniu krajského súdu podala včas dovolanie navrhovateľka prostredníctvom advokáta JUDr. P. A.. Žiadala rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Za nesprávny považovala názor odvolacieho súdu, že plnomocenstvo musí byť udelené pre určitú občianskoprávnu vec a teda, že je nepostačujúca tzv. generálna plná moc bez označenia prejednávanej veci. Namietala, že zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, ktoré sa týkajú podaní účastníkov všeobecne, resp. týkajúce sa odvolania a ktoré upravujú zastupovanie účastníkov na základe plnomocenstva, nevyplýva pre účastníka povinnosť pred pojednávaním odovzdať súdu originál plnomocenstva. Aj v prípade, ak by bolo potrebné preukázať zastupovanie účastníka zaslaním originálu plnej moci, odvolací súd sa dopustil ďalších pochybení. Predovšetkým, po podaní odvolania sa vôbec nepokúsil odstrániť nedostatok plnomocenstva, hoci sám považoval túto vadu za nedostatok procesnej podmienky konania. Nestačí, že tak urobil súd prvého stupňa pred podaním odvolania (súd prvého stupňa konanie nezastavil pre nedostatok plnomocenstva, ale z iných dôvodov), lebo odvolanie je samostatným procesným úkonom, ktorého podanie predstavuje začiatok odvolacieho konania. Okrem toho nesprávne dôvodil, že odvolanie je podané osobou neoprávnenou, keďže advokát JUDr. A. tak urobil v mene navrhovateľky. Týmto nesprávnym postupom odvolací súd znemožnil navrhovateľke riadne uplatniť svoje práva v odvolacom konaní a teda odňal jej možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie bolo podané v lehote určenej v § 240 ods. 1 O.s.p. osobou oprávnenou na tento procesný úkon, skúmal ďalej, či dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré možno podľa zákona napadnúť týmto opravným prostriedkom. Dospel pritom

k záveru, že dovolanie je v danej veci prípustné a súčasne dôvodné pre vadu uvedenú v § 237 písm. f/ O.s.p.

Podľa ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu a tiež na to, aký bol predmet konania a ako odvolací súd rozhodol, pričom predpokladom prípustnosti je zistenie, že postupom súdu sa účastníkovi odňala možnosť konať pre súdom.

Vo všeobecnosti pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa môže podať predovšetkým účastník konania (§ 201 veta prvá O.s.p.), pričom účastníkom konania je navrhovateľ (žalobca) a odporca (žalovaný) (§ 90 O.s.p.). Účastník sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Ako zástupcu si môže účastník zvoliť vždy advokáta (§ 25 ods. 1 O.s.p.), pričom zástupcovi, ktorého si zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo (§ 28 ods. 1 O.s.p.). Skutočnosť, že zástupca je oprávnený konať za účastníka pred súdom, musí byť preukázaná a to spravidla predložením písomného plnomocenstva. V prípade, ak odvolanie podáva advokát v mene účastníka konania ako jeho zástupca bez toho, aby bolo preukázané jeho oprávnenie k zastupovaniu spôsobom uvedeným v § 28 ods. 1 O.s.p., ide o nedostatok procesnej podmienky konania, ktorý možno odstrániť. Súd je povinný skúmať splnenie tejto procesnej podmienky v každom štádiu konania, t.j. aj v odvolacom konaní a ak nie je splnená vyzvať účastníka na jej odstránenie. Uvedená zásada platí aj v prípade, ak odvolací súd plnomocenstvo založené v spise pred podaním odvolania, nepovažuje za postačujúce na preukázanie zastupovania účastníka v konaní. Procesným dôsledkom neodstránenia tohto nedostatku je zastavenie konania (§ 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 O.s.p.).

V preskúmvanej veci z obsahu spisu vyplýva, že advokát JUDr. P. A. podal v mene navrhovateľky ako jej zástupca odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa. Písomné plnomocenstvo, ktoré by preukazovalo jeho oprávnenie za navrhovateľku pred odvolacím súdom konať, súčasne s odvolaním nepripojil. Keďže týmto úkonom uplatňovala procesné práva v konaní navrhovateľka a nie zástupca, bolo potrebné túto vadu považovať za

odstrániteľný nedostatok podmienky konania a nie za jednu z podmienok prípustnosti odvolania.

Treba preto prisvedčiť dovolateľke v tom, že súdy nižších stupňov boli aj v štádiu odvolacieho konania povinné postarať sa o odstránenie nedostatku plnej moci bez ohľadu na to, že pokus o odstránenie uvedeného nedostatku urobil už súd prvého stupňa pred podaním odvolania. Splnenie podmienky konania, včítane nedostatku plnomocenstva, je totiž súd povinný skúmať osobitne v každom štádiu konania. Uvedená zásada platí aj vtedy, ak odvolací súd plnomocenstvo založené v spise nepovažuje za postačujúce na preukázanie zastupovania účastníka v konaní tak, ako tomu bolo v posudzovanej veci. Navyše, v danom prípade, hoci okresný súd vyzval navrhovateľku (jej zástupcu) na odstránenie uvedeného nedostatku v rámci prvostupňového konania, konanie nezastavil pre jeho neodstránenie, ale podanie odmietol pre jeho vadu v zmysle § 43 ods. 2 O.s.p. Keďže uznesenie doručoval aj zástupcovi navrhovateľky, navrhovateľka (jej zástupca) sa mohli dôvodne domnievať, že okresný súd i krajský súd považovali napokon plnú moc z 24. októbra 2007 založenú v spise vo fotokópii, za postačujúcu.

Ak za tohto stavu veci súd prvého stupňa navrhovateľku po podaní odvolania k odstráneniu nedostatku plnomocenstva nevyzval a odvolací súd, ktorý plnomocenstvo založené v spise nepovažoval za postačujúce, bez nápravy jeho pochybenia, odvolanie advokáta ako podané neoprávnenou osobou odmietol, ide o postup nesprávny, ktorým súdy nižších stupňov znemožnili navrhovateľke riadne uplatniť svoje práva v odvolacom konaní a teda odňali jej možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Uvedená vada zakladá jednak prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť vecne správne. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto uznesenie krajského súdu podľa § 243b ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Pre úplnosť treba dodať, že zo žiadneho z ustanovení Občianskeho súdneho poriadku upravujúcich zastupovanie účastníkov na základe plnomocenstva (§ 24 a nasl. O.s.p.) nemožno vyvodiť, že by plnomocenstvo muselo byť udelené len pre určitú občianskoprávnu vec a že by nebolo možné udeliť všeobecnú plnú moc oprávňujúcu zástupcu k zastupovaniu

v každom súdnom konaní. Právny názor odvolacieho súdu, že plnomocenstvo, ktoré neobsahuje označenie účastníkov konania a vec neidentifikuje predmetom konania (všeobecné plnomocenstvo), nespĺňa podmienky plnomocenstva vyplývajúce z ustanovenia § 24 a nasl. O.s.p., je preto nesprávny.

Okrem toho, ak odvolanie podáva advokát v mene účastníka konania ako jeho zástupca bez toho, aby bolo preukázané jeho oprávnenie k zastupovaniu účastníka spôsobom uvedeným v § 28 ods. 1 O.s.p. (ako tomu bolo v posudzovanej veci), nejde o odvolanie podané neoprávnenou osobou (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). V takomto prípade totiž osoba, v odvolaní vystupujúca ako zástupca účastníka, neuplatňuje v konaní procesné práva vo vlastnom mene, ale procesnoprávny úkon robí za zastúpeného. Nedostatok preukázania plnomocenstva potom treba považovať za nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť. Procesným dôsledkom neodstránenia tohto nedostatku je zastavenie konania (§ 104 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 211 O.s.p.). Odvolací súd preto nesprávne rozhodol, keď odvolanie zástupcu navrhovateľky odmietol ako podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený, hoci sám dospel k záveru, že advokát JUDr. A. podal odvolanie v mene navrhovateľky (nie vo svojom mene).

Právny názor vyslovený v tomto uznesení je pre odvolací súd, rozhodnutie ktorého bolo zrušené, záväzný. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež o trovách dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. januára 2010

JUDr. Ladislav Górasz, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová